

Bu hafta sizlere Sol TV yazarı Orhan Gökdemir'in bir yazısını paylaşmak istiyorum. Bu yazıyı önemli buluyorum çünkü, Fındık üreticisi son yıllar da fazlasıyla mağdur edildi ama Fındık üreticisi zarar ettiği halde hükümeti desteklemekten hiç vazgeçmedi. Yıllarca Fındığını satarak kazandığı parayla ev yaptı, araba aldı, çocuklarına yuva kurup evlendirdi, hiçbir şey yapmadıysa bile bankada hesap açıp para biriktirdi. Bu sefer fındığını parayla satamadı ama maalesef İslami söylemlere çocuklarının geleceğini sattı. Her fındık üreticisinin okuması gerek bir analiz yapmış Orhan Gökdemir. Yazı uzun olduğu için tamamı yerine kısaltarak okurlara aktarmak istiyorum. Tamamını okumak isteyen olursa SOL TV internet sayfasından bulabilirler.

* * * Biliyorsunuz Doğu Karadeniz'in fındık tarımı yapılan bölgesi artık İtalyan şirketi Ferrero'nun bir sömürgesi. Bölgeye milliyetçilik ve tarikatçılık karışımı tuhaf bir karanlık çökerken, dağı taşı Ferrero tarafından ele geçirildi. Bütün bunlar basit bir "fındık alım fiyatı" açıklamasının içinde saklı üstelik. Fındıkkabuğunu doldurmayacak işlerde koca bir emperyalist işgalin işaretleri var. Tayyip Erdoğan fındık alım fiyatını açıkladı birkaç gün önce, Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) 50 randıman Giresun kalite fındığı 84 liraya alacaktı. "50 randıman Giresun kalite fındık" en yüksek kaliteli fındık demek. Giresun dışına doğru bu kalite giderek düşüyor. Yani 84 lira fındığın tavan fiyatı, bunun toplam içindeki payı yüzde 10 bile değil. TMO dışında bir büyük fındık alıcısı daha var; İtalyan tekeli Ferrero. Fındıkçı Erdoğan'ın açıkladığı fiyatın bir karşılığı olmadığını bildiğinden Ferrero'nun açıklayacağı fiyatı bekliyor haliyle. Üreticinin beklemeye tahammülü yok. Fındık bir an önce satılacak, işçinin parası ödenecek, kalanıyla geçen yıldan bu yıla devreden borçlar kapatılacak, kalırsa, geriye kalanla da ihtiyaçlar karşılanacak. Peşin para Ferrero'da ve tüccarda var. Onlar da bu durumu hep avantaja çeviriyor. Geçen yıl 54 TL olarak açıklanan fındık fiyatı bu sebeplerle 46 liraya kadar inmişti. Bu yıl da ÇIRPINIRDI KARADENİZ fındığın Ferrero alım fiyatınının 70 lira civarında olacağı tahmin ediliyor. Fındıkta Erdoğan'ın borusu ötmüyor demektir bu. Sömürgede durumlar pek parlak değil haliyle. Dünyadaki fındık alanlarının yaklaşık yüzde 75'ine sahibiz ama ne fındıkçı ne de devlet para kazanabiliyor bundan. Bütün fındık ihracatımız sadece 2,5 milyar dolar civarında. Dünyanın önde gelen ilk 20 firması arasındaki Ferrero'nun cirosu ise 10 milyar avro. Yani bir tekelin geliri koca ülkenin gelirinden dört kat fazla. Fındık fiyatınının baskılanması bu düzenin olmazsa olmazı haliyle. Öyle bir sefillik ki bu, Türkiye'de en yüksek fındık fiyatı 2,48 avroya (84 TL.) denk gelirken İtalya'da en düşük fındık fiyatı 7 avro (207 TL). Çiftçi-Sen'e göre tavan fiyatı 84 olan fındığın kilo başı maliyeti 70 TL. Yani üreticiye kalan para kilo başına en fazla 14 lira civarında. O da Ferrero'nun insafına

bağlı. Milliyetçi-tarikatçı Karadenizli hemşerilerimize hatırlatalım; bu düzenin temelleri tarikatçı-milliyetçi AKP tarafından atıldı. Ferrero fındığı, AKP eli dokunmadan önce, yerli firmalardan alıyordu. O firmaların en irisi Oltan Gıda adlı bir şirketti. Ferrero'nun ilk hamlesi o şirketi, 2015'te, satın almak oldu. Artık en büyük alıcı oydu. Fındıkçıyı hizaya sokmaya öyle başladı. AKP fındık fiyatını bunun için serbest bıraktı. Fiyat serbest kalınca Ferrero ipleri eline alma olanağı buldu. Fındığınızı AKP ve Ferrero el ele vererek çaldı yani. Şimdi durum şöyle; ülke dünya fındığının yüzde 75'ini üretiyor ama o fındığın da yüzde 75'ini tek başına Ferrero alıyor. O sayede fındık fiyatını istediği gibi belirliyor. Yani ülkenin üretimden gelen gücü bir emperyalist şirkete devredilmiş durumda. Bu perişanlıkta tarikatçılığa ve milliyetçiliğe meyilli "fındık yağmacılarının" da etkisi var. Kim bu yağmacılar? Şöyle anlatalım; Fındıkta iki "üretici" tipi var. Biri bölgede yerleşik üreticiler, diğeri büyükşehirlerden fındığı yağmalamaya gelen eski köylüler. Bu ikinci kategorideki tipler yılın sadece bir ayını Karadeniz'de geçiriyor, fındığı toplatıp, satıp büyük şehirlerinin banliyölerine dönüyor. Haliyle onların zamanı sınırlı. Hasadı bittiğinde fındığı bir an önce elinden çıkarmak istiyor. Bu da fındığın fiyatının aşağıya inmesi demek. Tek çaresi var buna direnmenin, satmayıp elde tutmak. Nasıl tutacaksın? Yoksulun, muhtacın, tabii yağmacının bu büyük emperyalist oyuna direnmesi mümkün mü? Küçük yağmacılar büyük yağmacıların arkasına diziliyor haliyle. Koca bölge, tek kurşun atmadan, işgalcilere böyle teslim ediliyor. O dirençsizlikte tekelleşmeden kartelleşmeye geçti şirket. Karadeniz'in kısa sömürgeleşme tarihidir. Yağmacıları ilgilendiren kısma geldik. Bu karmaşık operasyonun içinde bir de "Ferrero Değerli Tarım Programı" (FFV) var. Şirket, 2012 yılında başlattığı bu programla 100 bin dönüm alanda 50 bin fındık üreticisine ulaştı. Zaten 10 yıldır fındık alanlarında verimli arazilerin tespitini yapıyordu. Şirket halen 53 örnek bahçede çalışma yürütüyor, FFV saha uzmanları model bahçelerde, iyi tarım uygulamalarını hayata geçiriyor. Bu Ferrero'nun Güney Amerika'da hayata geçirdiği plantasyon modelinin ilk adımları. Hedef, Karadeniz'deki küçük fındık üreticilerini yok ederek kendine bağlı büyük fındık plantasyonları oluşturmak. Şirket artık üretimden pazarlamaya fındığın her alanına egemen olmak istiyor çünkü. Arazi satın alıp fındık dikmek ve doğrudan üretime girmek de bu programa dahil. Bunun için fındık üreticilerini proleterleştirmek ve geriye kalanları da tasfiye etmek şart. "Değerli Tarım" uygulaması ile kendi ihtiyacını 100 bin dönüm arazideki 50 bin çiftçiden karşılayacak. Geride kalan 650 bin dönüm arazide fındık üretimi yapan 450 bin çiftçinin ürettiği fındık yok fiyatlara satılmak zorunda kalacak ve tasfiye edilecek. Plan bu. Gerçekleşirse, hikâyenin sonunda, Karadeniz kökenli yağmacılar da ilelebet bölgeden silinecek. Tekel o kadar pervasız ki kendisini hem ülkenin hem fındığının sahibi sayıyor artık. Bu da AKP sayesinde oldu. Sıradan bir örnek; Ferrero, ülkede ihtiyaçtan 3 kat fazla fındık kırma tesisi varken, Düzce'de kırma tesisi kurmaya karar verdi. Başlarken AKP iktidarından 680 milyon TL destek aldı. Devlet desteğiyle kurulan o tesis bütün kırma sektörünün bir yılda yaptığı işi üç ayda yapacak kapasitedeydi. Ferrero'ya "yerli ve milli" sanayiye bitirsin diye teşvik veren hükümet fındık üreticisi için verdiği teşviki dokuz yıldır bir lira bile arttırmadı. Sonuç şu; 120 milyar dolarlık dünya fındık piyasasında ülkenin payına düşen sadece 2,5 milyar dolar. Yağmacıların zaferidir. Fındıkta en az bir "yerli ve milli" yağmacı daha var; AKP kurucusu ve Tayyip Erdoğan'ın danışmanı Cüneyt Zapsu. Sahibi olduğu Balsu Gıda şirketi, geçen yıl, fındık ihracatçılarını sıralamasında Ferrero'nun hemen arkasında ikinci sıradaydı. Ferrero'dan geriye kalanın toplayıcısıdır. Demek ki bu kez organize bir yağmacı ile karşı karşıyayız. Zapsu, AKP eliyle üretici kooperatifi "Fiskobirlik'i tasfiye ederek fındık üreticilerini tüccara mahkûm eden fındık politikasının da mimarıydı. Bu politikayı icra ederken sadece basit bir fındık tüccarı değildi, Ferrero şirketi Nutella'nın Türkiye temsilciliğini de o yapıyordu. Sonra Ferrero kontenjanından TÜSİAD Başkanı olan Kaslowski'nin, ardından da

ÇIRPINIRDI KARADENİZ

Nihat HARDAL tarafından yazıldı.
Çarşamba, 30 Ağustos 2023 17:44 -

---

doğrudan Ferrero'nun danışmanı oldu. Satış bilgisi sınırsızdır. Doğu Karadeniz'i bir Ferrero sömürgesine dönüştüren kişi işte bu "süpürmeyin kullanın" Cüneyt'tir. Her taşın altından çıkan AKP kara kutusudur, bir tür yeni nesil sömürge valisidir. E, her hikâyeye mutlu bir son gerek. Buradaki mutlu son da şöyle; Toprağını, ağacını, bahçesini, meyvesini, börtü böceğini savunamayan her halk ezilmeyi hak eder. Acımasız bir savaştır bu, boyun eğenin böcek gibi ezilmesi kaçınılmazdır. Bırakacaksınız bu tarikat-marikat işlerini öyleyse, toplanıp vatan savunmasına, emperyalizme karşı barikata geleceksiniz. Karadeniz yolcuları için son çağrıdır bu!